

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, vasárnap 1908. december 6.

258. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékeit áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A kivándorlás hatásai.

(n. e. b.) Az egyetemes emberi jólét megerősítésére irányuló népmozgalmaknak az emberiség fejlődéstörténetének különböző időszakában mindig más és olyan újabb irányait lehetett megfigyelni, amelyek egy-egy korszak emberiségének szellemi képességéből és szociális szükségleteinek gondolatából természetesen következnek.

Az ókor emberét a maga szűk látókörűségében a szabad mozgás bátortalansága jellemzi. Ha megindult is valahova, ahol jobb életfeltételeket remélt feltalálni, ezt vagy a nála hatalmasabb népek erőszakos nyomásának következtében tette meg, vagy, mert a maga pogány dologtalanságában már felemésztett mindent, amit az a hely neki és az állatainak nyújtott. De mindig tömegesen vándorolt, mert abban a fejletlen állapotban magától értetődően félték, gyáva és gyámoltalan volt nekiindulni az ijesztő ismeretlenségnek.

A középkor embere már tisztán a szellemi fejlődése folytán megerősödött önbizalma, akaratereje, fejlődő emberszeretete s az idegen népek iránt is előlegezett bizodalmanak szuggesztív hatása alatt bátrabban indult el ismeretlen területekre, hogy a maga jólétének feltételeit ott felkeresse.

A mai modernkori ember pedig az előre-fejlődött műveltség, a nyomtatott betűk erejével ható tudományos készütségének olyan hatalmas fegyvereivel indulhat az idegenbe, amely számára mindentűlt felüljárja a megelhetésnek utait, amelyet egészen a kényelmes emberi jólétség fokozhat, amikor munkája eredményéből az élete végéig dolog nélkül is megélhet. Innen van, hogy a mai ember előtt, ha elég szélesen fejlődött ismeretekkel bír, nincs az a hely a világon, ahol az élet hullámozó változása olyan akadályokat gördítene boldogulásá elé, amiket az életenergiájával, munkaszeretetével és alkalmazkodó természetével le nem tudna győzni.

Ezek az okai annak, hogy a huszadik század művelődött népei ma minden félelem nélkül vándorolnak ki idegen országokba.

Amikor mintegy másfél évtizeddel a tömeges kivándorlás Amerikába fölünk is megindult, attól fogva állandó lett a panasz és kétségbeesés, hogy a magyar haza lassankint elvérzik ebben a fokozatosan növekedő kivándorlásban.

Azóta a nemzeti érzület feljajdulása lassankint alábbhagyott s ma olyan tények előtt állunk, hogy a magyar nép Amerika-járása határozott gazdasági gyarapodást jelent az országra.

Nem humbag az ma már, hogy az ott künn élő, dolgozó magyarok rengeteg összegket — évenként 240—280 millió koronát küldenek haza a hozzájuk tartozóknak, akik ezt

a pénzt a családi vagyonuk gyarapítására használják fel.

De ezenkívül a faluja rögéhez ragaszkodó nép ott künn Amerikában, ebben a modern Babelben hozzákényszeredik az állandó munkához.

A legtöbbje nem marad meg évekig egy iparág szolgálatában, vagy egy vállalatnál, hanem a kínáló jobb kereset folytán változtatja helyeit, munkakörét, a munkája minőségét, ami életrevalóvá edzi őt.

Az idegenajku munkástársaival való érintkezés révén s az Amerikában levő munkásművelődési intézmények nagyarányú szellemi tevékenységében való részvétele folytán szelleme lassankint megélnékül, az önművelődése fejlődik, tanulékonyágánál fogva nyelveket is elsajátíthat és ami legnagyobb eredménye az Amerikába kivándorolt magyar ember lelkében végbemenő változásnak: — a természete, az ő belenevelt, lassu fejlődésű, a konzervativizmus felé hajló magyar paraszt életetikája — annyira hozzászokik az állandó dologtevés gondolatához, sőt a munka megszeretéséhez, hogy aztán bátran odaállítható a legszorgalmasabb nép elé: — az ilyen munkában megedzett lelkű ember mindenütt tiszteletet tud szerezni magának.

Ma a magyar falvakban már mindenütt vannak ilyen nagy lelki változásokon keresztül ment visszavándoroltak, akiknek tanításai a családjukban és a faluban, hasznos eredményei járnak a falvak felnövekvő ifjúságában.

A kivándorlás hatásai azonban egyéb jelentőségeket is felszínre vetnek.

Amióta Amerika törvényhozása mognehezítette a tömeges bevándorlást, azóta a révhivatalok tömegesen vetik vissza azokat a kivándorlókat, akiknek csak a legkisebb testi hibájuk is van, vagy az utleveleik s egyéb okmányaik hiányoznak.

Fiumében — amióta az Amerikába készülő utasok nagyobb felét innen viszik ki oda — a visszautasított kivándorlók közül igen sokan telepedtek le.

Ezek itt nálunk mind munkát vállalnak s bár eleinte bizalmatlanul fogadták az ajánlkozásait, ma már szívesen munkába fogadják őket, mert a munkaadóink meggyőződtek a használhatóságukról.

Az itt visszamaradt kivándorlók pedig elhelyezkednek Fiume munkástársadalmában, ennek hasznos részévé válnak, sőt az utóbbi időben mind nagyobb tért kezdenek hódítani a munkásság között.

Ezeknek a munkásoknak száma folyton gyarapszik, s ujabban azt is meg lehet figyelni, hogy nemcsak a visszautasítottak növelik itt a

magyarság gyarapodását, hanem az anyaországból eleven bevándorlás is folyik ide Fiuméba. Nagyon helyesen van ez így.

A magyar tengerpart, illetőleg Fiume rohamosan fejlődő gazdasági élete szükségképpen megkívánja a munkaerők gyarapodását s fejlődésképeségében mindig több új munkásrétegeket képes felszívni magába.

Igy válik a kivándorlás nemcsak az egyének szociális érdekévé, hanem a városok tömeglakosai jólétének emelkedésére.

És egészen bizonyos, hogy a magyar kivándorlásnak itt megrekedő eleven erői: a dolgozók magyar munkásságának a jövő évtizedek fejlődő Fiuméja még sokat fog köszönhetni a jövőben.

— A horvátok és az annexió. A „Hrvatska“ mint Zágrábból jelentik: Roics Milán országgyűlési képviselő elaborátumát közli, amelyet a képviselő az annexió bizottság elé szándékozik terjeszteni. Roics, aki tudvalevőleg az annexió bizottság tagja, azt mondja, hogy a magyar országgyűlésnek a pragmatika szankció kiterjesztésénél nem volna szabad praesudicálnia a horvát országgyűlésnek. Roics azt ajánlja, hogy a törvényjavaslat I. §-át paragrafusában „a magyar trónon“ kifejezés helyett, „mint Szent István koronájának viselője“ tessék, úgy, hogy az egész passzus ekként szóljon:

„tekintettel azokra az avitikus kötelezettségekre, mely dícső elődjét, mint Szent István koronájának viselőjét“
A 3-ik paragrafusnál Roics a következő passzus kihagyását ajánlja:

„tekintettel arra, hogy Bosznia és Herzegovina viszonya a magyar államhoz sem régebbi, sem újabb törvényeinkben nem nyert kifejezést“.

Roics szerint ez a passzus elintéztben van az első paragrafus tartalmával.

A rappresentanza ülése.

A városi képviselőtestület tegnapi ülésén Vio Ferenc dr. polgármester elnökölt. Jelen volt eleinte 17 városatyá, kiknek száma később 29-re szaporodott.

Az ülés lefolyásáról a következőkben számolunk be:

Napirend előtt a polgármester szükségesnek tartja, hogy a fiumei önálló egyházmegyenek létesítése ügyében tett római utjáról beszámoljon. A podeszta elmondja kérdés történelmi részét, valamint az annak idején a kormányhoz benyújtott erre vonatkozó memorandum főbb pontjait s hivatkozik annak szükségességére, hogy a Vatikán is ismerje közvetlen információ alapján a fiumeiek álláspontját. Ez birta rá őt és Zanella képviselőt, hogy ez ügyben Rómába utazzanak, ahol úgy a vatikáni osztrák-magyar nagykövetet, mint Merry del Val pápai államtitkárt a kérdés lényegéről informálták. Előterjesztették Fiume ama kívánságát, hogy vagy valamely magyar egyházmegyéhez csatoltassék külön vikáriátus formájában, vagy létesítsen a Vatikán oly független egyházi szervezetet Fiumében, melynek feje, anélkül, hogy püspök volna, mégis püspöki hatáskörrel ruháztassék fel és minden tekintetben egyenesen Rómától függne! (Ez utóbbi alternatívát a tisztelt városatyák „bene“ „bene“ szavakkal kísérték pedig előre mondhatjuk,

hogy az utóbbi megoldást a kormány egyenesen kizárja. — A szerk.)

A podeszta kijelentéseit azzal végezte, hogy az ügyet most a magyar kormánynál kell szorgalmazni s ezért kéri a képviselőtestületet, hogy válaszáat egyelőre tudomásul vegye és szőltsa fel a város képviselőjét, hogy a kérdés mielőbbi megoldása végett a minisztériumnál a megfelelő lépéseket tegye. (Helyeslés.)

A podeszta azután közölte, hogy Pus városatyja visszavonta lemondását és megköszöni az iránta megnyilvánult ragaszkodást.

Superina városatyja a Germánia-utcai elhanyagolt kioszk helyreállítása ügyében interpellált. A Via Salute meghosszabbítása iránt is javaslatot tesz és megemlíti, hogy a halcsarnok melletti járdarész aszfaltozása siralmas állapotban van.

A podeszta szólót a városi tanácshoz utalja, hol kielégítő magyarázatokat kaphat az ügyek felől.

Steinacker városatyja azt mondja, hogy helyén való volna előzetesen értesíteni az interpelláló representantékat, hogy mikor válaszol a podeszta előterjesztett interpellációjukra. Felemlíti, hogy egy interpellációjára a podeszta nemrég válaszolt. Sajnálja, hogy az ülésen nem volt jelen.

A podeszta erre azt válaszolja, hogy a jövőben minden egyes városatyát értesíteni fog arról, hogy mikor adja meg válaszáat az interpellációra.

Paicurich megemlíti, hogy a város közutainak forgalmi akadályai napirenden vannak és kéri, hogy hajlandó-e a podeszta ez akadályok megszüntetésére intézkedni.

A podeszta szólónak megígéri, hogy ez ügyben intézkedni fog.

Ezután bejelenti a podeszta Adamich Lajos, Copaitich Zsigmond és Vranyczány báró városatyák lemondását, melyet a reprezentanza minden hozzászólás nélkül tudomásul vesz.

Ezután áttérnek a választóbizottság kijelölésére. Paicurich indítványára először Corrossatz Ferencet választották meg, míg a többi négy bizottsági tagot a polgármester fogja kiküldeni.

A Via Pietrosa szabályozására szolgáló telekrész megvásárlását a reprezentanza helyeslőleg tudomásul veszi. Szintugy a Via Municipio szabályozására szolgáló telekrész megvásárlását is megszavazza. A kórház bujakkor osztályában kijelölt új orvosi állást a miniszter engedélyének leérkezése után azonnal be fogják tölteni. Még néhány folyó ügy tárgyalása után áttértek a zárt ülésre, amelyben Derencini József városi ülnök nyugdíjaztatásának ügyét intézték el. Dolzani rendőrfőnöknek újabb három hónapi szabadság engedélyezése iránti kérelmét nem teljesítették. Az ülés este 8 óra után véget ért.

UJDONSÁGOK.

— **Ippenburgi báró Bussche Alfonz halálához.** Nagy gyászba van a magyar postának, különösen a fiemei postákat érte pótolhatatlan veszteség báró Bussche Alfonz postatávirca tanácsos elhunytával.

Bussche báró lelkes, erős oszlopa volt az intézménynek, s a magyar posta fejlődése, s a mai előkelő nivóra való emelése körül elévülhetetlen érdemeket szerzett. Állami hivatalba lépése előtt mint hadnagy szolgált a 6-ik dzsidas ezredben, később a 11-es huszárezredben.

1865. december 19-én kezdte meg hivatalos működését Orsován, mint postamester. Fényes képességei, ügybuzgalma, csakhamar föltűnt a vezetőségnek, melynek bizalmasa lett. Az ő kezdeményezésére kötötte meg az állam a posta egyezményt Törökországgal, Romániával és Szerbiával. E szerződésnek megkötésével a vezetőség báró Bussche Alfonz, akkor még orsovai postamestert bízta meg. A postajáratokat ő rendezte be a szerződések alapján. Hivatalos ténykedései közben mindenkor a legmelegebb hazafias érzelmek vezérelték.

Később, midőn a postamesterséget a minisztérium államosította, Bussche bárót oda főnöknek nevezte ki. Ott azonban nem maradt hosszabb ideig, mert a vezetőség a székesfehérvári kincstári hivatal, majd pedig a fiemei 1. számú postatávirca hivatal vezetésével bízta meg. Két évtizeden át volt főnöke ennek a hivatalnak, s ezen exponált helyen nemcsak a

szolgálat mintaszerű, rendes menetét tartotta szem előtt, hanem teljes erejével arra törekedett, hogy társadalmilag is kivívja a személyzet részére azt a pozíciót, mely őt megilleti.

Amidőn báró Bussche Alfonz átvette a fiemei 1. sz. hivatal vezetését: alig akadt néhány magyarul beszélni tudó tisztviselő. Az ő fáradozásai, kezdeményezései alapján kezdődtek meg a hivatal kebelében a magyar nyelvű tanfolyamok, melyekben minden egyes magyarul nem beszélő tisztviselőnek kötelessége ma is a magyar nyelvet megtanulni. Párhuzamosan azonban — a szolgálat érdekében — kieszközölte azt is, hogy az olaszul nem tudók részére, külön olasz nyelvű tanfolyam létesített, mely ma is fenn áll és eredményesen működik.

Szóval az őszinte magyaros, jó érzés mellett ápította azt a nyelvet is, amely itt a város hivatalos nyelve, s melynek tudása minden tisztviselőnek csak előnyére s a postaszolgálatnak dicsőségére válik.

Sikerült kieszközölnie hatalmas befolyásával, hogy a fiemei postai alkalmazottak felelősségteljes munkálkodása kellő anyagi elismerésben is részesüljön, az által, hogy részükre külön helyi pótlék utalványoztatott, mely pótlékot a többi állami tisztviselők csak később kaptak meg. Erdemeit öfelsege, a kormány és külföldi uralkodók is elismerték.

A megboldogult a posta és távirca főfelügyelői rangon kívül címzetes tanácsossá nevezetett ki. Kinevezetett a Ferenc József rend lovagjává, mely renden kívül a következő érdemrendeket kapta:

Kor. arany érdemkereszt. Bolgár Sándor rend 2. o. Bolgár polg. érdemrend. Pápai ezüst vitézségi érem. Porosz vörös sasrend IV. o. Román koronarend 3. és 4. o. Szerb Takovarend 3. o.

A posta és távirca személyzet között a halál híre óriási részvétet kelt nemcsak Fiumében hanem az egész országban.

A temetés f. hó 6-án vasárnap délután fél 3 órakor a posta palotából fog történni.

A budapesti posta és távirca igazgatóság Demény Károly posta és távirca főigazgató fogja képviselni.

— **Montecuccoli tengernagy Trieszben.** Montecuccoli gróf tengernagy, tengerészeti parancsnok Trieszbe érkezett szemleutjja megkezdésére.

— **A „Slavonia” kikötőnkben.** A Cunard hajóstársaság „Slavonia” gőzöse tegnap délután 2 órakor kikötőnkbe érkezett 360 tonna vegyes áruval. Tűstént az ideérkezése után a hajó kapitánya a tengerészeti hatóságnak a következő jelentéseket adta át: Utközben a gőzösen meghalt november 23-án Jakac Mihály veszprémi illetőségű 24 éves egyén. Szokásos szertartások után a hullámokba temették. Két magyar honpolgár utközben hirtelen megőrült. A örülteket ideiglenesen az itteni kórházba szállították.

A „Slavonia” holnap, vasárnap hagyja el kikötőnköt körülbelül 1700 kivándorlóval.

— **Katonai szállítások Fiumén át.** A tegnap ideérkezett pécsi 69. zászlóalj csak ma folytatja útját Cattaróba. Tegnap este kimenőt adtak a legénységnek s a magyar fiuk csakhamar megtöltötték az összes nyilvános helyiségeket.

Az éjjel érkezett ide különvonattal Budapestről a hatodik gyalogezred első zászlóalja, ma pedig a 76-ik komáromi gyalogezred egy zászlóalja, a 38-as Mollináry bakák egy zászlóalja és egy csapat horvát honvédség érkezett meg. A hatások Bilekbe, a 76-osok pedig a 69-esekkel együtt Cattaróba indulnak.

— **Halálozás.** Schellenberg Gyula fiemei magyar hentes mester csütörtökön déli egy órakor 48 éves korában meghalt. Halálát neje, szül. Stenermann Katalin és hat gyermeke gyászolja. A temetés ma délelőtt 10 órakor ment végbe a Via Molino 1. számú gyászház-ból.

— **A kikötőből. December 5.** Érkezett: „Prazatus” osztrák gőzös Triesztből üresen; „Carniola” osztrák gőzös Triesztből üresen; „Castore” osztrák gőzös Triesztből 4400 bál jutával, 1600 zsák korpával és 60 tonna vegyes áruval; „Kassa” magyar gőzös Valenciából 1000 zsák rizszel, 2000 láda narancssal és 60 tonna vegyes áruval; „Tendennis” angol gőzös Cardiffból 3500 tonna kőszénnel; „Slavonia” angol gőzös New-Yorkból 360 tonna vegyes áruval.

Indult: „Flavian” angol gőzös Liverpoolba 360 tonna cukorral és 100 tonna vegyes áruval; „Mária Valéria” osztrák gőzös Calcuttába 800 tonna cukorral és 300 tonna vegyes áruval.

— **Villamos szerencsétlenség Ika és Lovrana között.** Az abbazia—lovranei villamos vonalon Ika közelében tegnap reggel súlyos szerencsétlenség történt. Egy reggel 6 órakor Lovranából elindult villamos kocsi a barátok szanatóriuma mellett kisiklott s neki szaladt a Zabey-féle ház falának, melybe 30 centiméternyire belefuródott. A villamosvezető és a villamoskalauz súlyosan megsebesültek. Az utasok közül négyen, kik a szerencsétlenség pillanataiban leugrottak, könnyebben sebesültek meg. A szerencsétlenségről azonnal értesítették az ottani hatóságot és az abbazia mentőállomást, ahonnan két orvos azonnal a sebesültek segítségére sietett. A két súlyosan sebesült hordágyon vitték haza. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenség oka az volt, hogy a deres, sikos vágányok a kocsit nem lehetett jól fékezni. A vonalon a szerencsétlenség miatt néhány órára fennakadt a forgalom. A kár eléggé nagy, mert az összezuzódott kocsi teljesen használhatatlanná vált.

— **Eltűnt kőolajos hordó.** Az Ürménytérén levő Polgár-féle nagykereskedés kárára ismeretlen tettes tegnap egy 60 koronát érő kőolajjal telt hordót vitt el. A rendőrség nyomoz a tettes után.

— **Meglopott tisztviselő.** Klein Ármin az Adria m. kir. tengerhajózási r. t. tisztviselője megjelent a rendőrségen és előadta, hogy kabátjának, mely a hivatalban egy székre volt téve, valaki ellopta 120 koronáját. A feljelentő azt hiszi, hogy olyan valaki követhette el a lopást, aki a hivatalba bejáratos. A rendőrség az elmondottakat jegyzőkönyvbe vette.

— **Összeütközés a kikötőben.** A magyar-horvát hajóstársaság „Dráva” gőzöse tegnap Noviból érkezéskor a Dániel-mólón nekiment egy cementszállító dereglyének. A közönség között egy kis pánik tört ki, nagyobb baj azonban nem történt.

— **A magyar nyelv a horvát csendőrségnél.** Zágrábból jelentik: A „Pokret” című lap budapesti táviratát közöl, mely szerint a honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a horvát csendőrségi tisztek közül a kapitányi rangnál magasabb rangba csak azok juthatnak, akik magyarul is tudnak. A nevezett lap szerint ez a rendelet minisztertanácsban készült, amelyben Rauch bán is résztvett.

— **Nemzetközi Panoráma** e heti látványosságára (A bajor királyi várak) különösen felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Az „Epiro” lekerült a zátonyról.** A „Puglia” hajóstársaság „Epiro” gőzöst, a mely november 19-én a Punta Margarinán, Lussinpiccolo mellett zátonyra került, ma végre sikerült megszabadítani. A gőzöst a „Belriore” mentőhajó Lussinpiccolóba vontatta s onnan, ha az idő kedvező lesz, még ma Trieszbe viszi.

Távirat ◀ Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, dec. 5. A képviselőház mai ülésében Justh Gyula elnökölt.

A földművelésügyi tárca költségvetésének tárgyalását folytatják.

Pop Csicsó István határozati javaslatot nyújt be, amelyben a nem magyar színészeknek állami támogatását javasolja.

A Ház az indítványt egyhangulag e veti.

Goldis László az „Országos Alkoholellenes Szövetség” leendő állami támogatásával kapcsolatban felemlíti, hogy különösen az oláh nép körében mily romboló pusztítást okoz az alkohol-italok könnyen engedélyezett árusítása. De rombol az alkohol a tót és a magyar nép körében is. Utal arra, hogy Amerikában számos államban már törvény tiltja a szesz árusítását. A nép ezen veszedelme ellen orvoslást kér.

Apponyi Albert miniszter Goldis előadására megjegyzi, hogy a teendő intézkedések szükségességében egyetért szölvöl.

Halász Lajos ismételi azt a régi panaszt, hogy a konzulátusok hivatalaiban milyen kevés magyar tisztviselő van s szükségesnek tartja, hogy az egyetemi tanulmányokkal kapcsolatban ifjaink konzuli kiképzetésben is részesüljenek.

KALOGÉN

BRÁZAY SÖSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ ★

Lelőtt magyar bakák.

KASSA, dec. 5. A Boszniában elesett magyar katonákról szóló riasztó hír az illetékes körök minden titkolódzása dacára igaznak bizonyult. Ma kitudódott az elesett főhadnagy neve is. Az annexió első áldozata e szerint Holub Ottó 34-es főhadnagy. Rajta kívül még öt magyar baka lette az összeütközésben halálát.

Az osztrák-magyar-török megegyezés felé.

BÉCS, dec. 4. A Wr. Allg. Ztg. jelenti, hogy jól értesült körökből eredő hír szerint a nemzetközi helyzet a lefolyt utolsó 36 órában lényegesen megjavult. Ezt mutatja az a körülmény, hogy Anglia is helyesli egy közvetlen megegyezésnek eszméjét Ausztria-Magyarország és Törökország között, amely nemcsak a nemzetközi konferencia, hanem a béke ügyének is használna.

Pallavicini nem távozik Konstantinápolyból.

KONSTANTINÁPOLY, dec. 5. Pallavicini nagykövet felesége ma ide érkezett, amiből azt következtetik, hogy a nagykövet nem fogja elhagyni a török fővárost.

A török-montenegrói tárgyalások.

KONSTANTINÁPOLY, dec. 5. A porta köréből hallatszik, hogy a török-montenegrói tárgyalások eredményre vezettek. A határra vonatkozó kérdések szabályoztak. Jezero török kerület marad. Egyik verzió szerint a megállapodás jegyzőkönyvét ma aláírták, más verzió szerint nem írták alá.

KONSTANTINÁPOLY, dec. 5. A török-montenegrói tárgyalások jegyzőkönyvét ma aláírták. Most a montenegrói parlament jóváhagyásának vetik alá s valószínűleg a törökparlament elé is terjesztik. Vukotics tábornok hír szerint már elutazott Konstantinápolyból.

Vámbéry bizalmas küldetése.

BUDAPEST, dec. 5. Vámbéry Ármán dr. egyetemi tanár, orientalista holnap Konstantinápolyba utazik. Utazás: jó forrásból eredő hírek szerint a monarchia és Törökország közötti békeközvetítéssel van kapcsolatban.

A hatalmak tiltakozása csapat-szállításaink ellen.

LONDON, dec. 5. A „Daily Telegraph” tudósítója azt jelenti, hogy az osztrák jubileumi ünnepek után Anglia, Franciaország és Oroszország Bécsben barátságos, de erélyes lépéseket fognak tenni a fenyegető készülődések miatt, amelyeket az osztrák-magyar monarchia a szerb határon folytat. Aehrenthal bárónak nem lehet kifogása e lépés ellen, mert egyenesen az ő kérésére nemrégiben hasonló lépést tettek a hatalmak Belgrádban.

A hadvezetőség nyilatkozata.

BÉCS, dec. 5. A hadsereg vezetősége egy ma kiadott nyilatkozatában a folyton ismétlődő mozgósítási hírekkel szemben kijelenti, hogy ezek a hírek minden komoly alapot nélkülöznek, mert a mozgósításhoz első sorban a tartalékosok behívása volna elrendelendő, holott eddig egyetlen tartalékos katonát sem hívtak be a csapathoz. Épp úgy valótlannak ama hírek is, mintha az annektált tartományok határára egy egész hadtestet is irányítottak volna.

Ugron nem tart háborútól.

BUDAPEST, dec. 5. Ugron Gábor ma délelőtt a Ház folyosóján kijelentette, hogy Tittoni külügyminiszter tegnapi beszéde után a háború kérdése a béke javára eldőltnek tekinthető. A mi csapat-szállításaink csak a boszniai határ megerősítésére szolgálnak.

Nagy botrány az osztrák képviselőházban.

BÉCS, dec. 5. A reichsratk mai ülése előtt, amidőn az elnök elakarta foglalni helyét a teremben, a csej radikálisok, nyilván közös megállapodásra, egyszerre óriási lármába törtek ki. Sipokkal, réztányérokkal s a padok veresével olyan pokoli zavart csináltak, hogy az ülést lehetetlen volt megkezdeni. Az elnök ennélfogva kénytelen volt az óriási zajban az ülést felfüggeszteni.

Mozdony egy örült kezében.

LEMBERG, dec. 5. A tegnap este Stryjből Lembergbe induló vonat helyett csak egy mozdony indult el magában, amelyen egy fűtő és egy mozdonyvezető volt. A 12. számú örülhánál a mozdonyvezető a mozdonyt megállította, ledobta a fűtőt s azután örült gyorsasággal tovább indult Lembergbe, onnan pedig vissza Stryjbe. A csendőrség segítségével sikerült a vasuti alkalmazottaknak a lokomotívot egy holt vágányra szalasztani, hol aztán megállították a járművet. A mozdonyvezetőt lefogták s lekötözték. A szerencsétlen ember nyilvánvalóan megőrült.

Óriási többség Tittoni mellett.

RÓMA, dec. 5. Az olasz kamara tegnap fejezte be a külügyi vitát, amely ezúttal főleg Ausztria-Magyarország és a hármasszövetség körül forgott. A névszerinti szavazásnál a kamara Tittoni külügyminiszter politikáját és a hármasszövetség mellett tartott tegnapelőtti beszédét 297 szavazattal 140 ellen elfogadta.

Betörő által agyonlőtt tiszt.

KOMÁROM, dec. 5. Tegnap este dr. Tóth Emil komáromi ügyvéd lakásába egy ismeretlen ember betört. Dr. Tóth éppen akkor érkezett haza, amikor a betörő a lakásában javában fosztogatott, mire az ügyvéd a betörőt kiutasította. A betörő menekülése közben rálőtt az ügyvédre, de a golyója célt tévesztett. Erre dr. Tóth a rabló után rohant s amint az utcára ért ott kiabálni kezdett a járókelőknek, hogy fogják el a betörőt. Eppen akkor haladt arra Holzmann tüzértiszthelyettes, aki a rablóra vetette magát, hogy elfogja. Ez azonban rálőtt Holzmannra, aki rögtön ott a helyszínén meghalt. A betörőnek a tumultusban sikerült elmenekülnie.

Steinheilné bűnössége.

PÁRIS, dec. 5. Az újabb vizsgálat felette terhelő körülményeket derített ki, amelyek megsemmisítő bizonyítékok Steinheilné bűnössége mellett. Wolff Mária szakácsné vallomása különösen súlyos. Steinheilné tudvalevőleg annak a két hírlapírónak, kik őt vallomásra bírták, első ízben azt mondotta, hogy maga vitte a Bellevue-nyaralóba az ékszereket s az volt a célja, hogy úgy tűnjék föl a dolog, mintha tettesek rabolták volna el az ékszereket. Most a szakácsné elmondta, hogy nyolc nappal a gyilkosság előtt már a nyaralóba vitte Steinheilné minden ékszert, az üres ékszeres dobozok ellenben a párisi lakáson maradtak. A másik súlyos bizonyíték az, hogy Steinheilné a gyilkosság előtt néhány hónappal nagy összeg erejéig biztosította anyjának, Japynének életét azzal a kikötéssel, hogy halála esetére a biztosítási összeg unokáját, Steinheil Mártát illeti. Nyilvánvaló már most, hogy Steinheilné ölte meg vagy tette el láb alól anyját is, hogy mint leányának gámija, a nagy biztosítási összeget megszerezhesse.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Csenevész gyermekek

gyorsan egészségesekké válnak, ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető.

A SCOTT-féle Emulsió

oly édes mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemészti még akkor is ha a tejet visszautasítja. Köztudomásu, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.
Kapható minden gyógyszertárban.

Két szépen butorozott szoba

külön bejárattal január elsejére kiadó. Cim a kiadóban.

Karácsonyi és

ujévi ajándékok

a legjutányosabb áron kaphatók

Korniczai G. üveg- és porcellánkereskedésében Fiume Via Governo 22.

Nemzetközi Panoráma

Fiume, Deák Corso 38.

(a Deák-szálloda mellett.)

Elsőrangú látványosság:

Eredeti színezett művészi

fényképfelvételek.

Érdekes és tanulságos. A tanulóifjúság részére fontos és kellemes szórakozás.

E héten

csudaszép felvételekben

A bajor királyi kastélyok.

Szenzációs szám!!

Nyitva reggel 10-től este 10 óráig.

Mellékfoglalkozást keres

az esti órákra bankhivatalnok. Cim a kiadóhivatalban.

A fiumei m. k. posta- és távirtdahivatalok személyzete mélyen szomorodott szívvél tudatja felejthetetlen szeretett főnökének

ippenburgi báró Bussche Alfons

m. kir. posta- és távirtdatanácsos, a Ferenc József-rend lovagja, a koronás arany érdemkereszt, a hadi diszérem stb. stb. és több külföldi érdemrend tulajdonosának

1908. december hó 4-én d. u. 2 óra 15 perckor történt gyászos elhunytát.

A megboldogult hült tetemei december hó 6 án d. u. 1/23 órakor fognak örök nyugvó helyükre vitetni.

Áldás és béke hamvaira!

